

ԲՄՔԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒՓԻՆԳ

Պուկարիոյ համար	12 3ր
Տարեկան	6 »
Վեցամսեայ	8 »
Տարեկան համար	15 »

Սեփեկայի համար	3 s r.
Տարեկան	1.50 »

Իսկուսական տղա ասու- շին երեսին համար 40 ս. իսկ վերջին երեսի հա- մար 20 պակասիւմ է. եթէ կե- նակցի անգամներու համար 20 ՍՍ գնից կը յայտայ :

Վառնայի համար ձեռք 10 սակերիւ

ՇԱՐՔՈՒՄ

Նամակ եւ դրամ զրկիչ ինքնագրութեան հաս- ցիկն :

Редакция на вѣстникъ «Шаржумъ» Варна

Redaction du journal «Charjoun» Varna (Bulgarie)

Արասահմանի համար ձեռք

(20 ՍԱՆԹԻՄ) Պուկարիոյ համար ձեռք

— 15 ՍԱՆԹԻՄ —

Գրութիւնք եւ չեմ օրուի

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱՎՈՒԻ ՉՈՐԵՔԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐՔՈՒՄ ՕՐԵՐԸ

«ՇԱՐՔՈՒՄ»-Ի ԲԱԺԱՆՈՐԴ ԳՐՈՒՈՂԸ ԲԱԺՆԵԿԻՆԸ ՊԵՏԻ Է ԿԱՆՈՒԻ ՎՃԱՐԷ

ԵՐԱԺՅՈՒԹԻՒՆ

Նարաժ գիշեր, տեղույս հայ երիտասարդներուն կողմէ սար- քած երաժշտական ու թատե- րական երեկոյթը գեղեցկագի- տական արգասանդ քայլ մըն է՝ ժողովուրդի մը հոգեկան ու մտա- տրական պարգացման ճամբուն մէջ առնուած : Ասիկայ այն տե- սակ ձեռնարկներն է որոնք ազ- գի մը զարթնումին ամէնէն որոշ, ամէնէն ակներե փուլերն մէկը կը սահմանանշեն : Երաժշտու- թիւնը բարձր մտաւորականու- թեան, ճաշակի նուրբ զարգաց- ման, վեպ, աղնիւ, խորխտ բաներու ըմբռնումին արտայայ- տու թիւններն է :

Վառնայի հայ երիտասարդու- թեան նախաձեռնութիւնը, իր սկզբնաւորութեանը մէջ որքան ալ միջակ ու տարտամ, որքան ալ կիսկատար է թերի, լծացած կեանքի մը, համայնքի մը միօ- րինակ, տախտակով, աննշան կեանքին մէջ բերած յեղակարծ յիշաշրջման երեսիլին իսկ պատճառով, գերազանցօրէն ազ- ուր ու փառաբանելի է : Անկա- թիլ է հակառակիլ ասոր :

Սակայն ժողովուրդի մը կրճճ համայնքի մը մտաւորական, բա- րոյական, բնկերային տղմացած գոյութեան մէջ մէկէնմիմէկ ե- րեան եկած այս անվիճելիօրէն ուժգին, ցնցող, մաքրող հոսանքին առջեւ չէ՞ք զարմանար ու մանա- ւանդ չէ՞ք ցաւիր երբ թուճբեր հանելու նկրտումներ յայտնուին : Քայլակերպի չէ՞ք որ մարդեր, արարածներ տեսնաս որոնք ի- րենց յախտնական ձեռնպահու- թեան կամ շէջօրութեան -- աւելի ճիշդը անզգամութեան -- պատ- րասկին ետեւը պատմէջուած՝ արհամարհանքի բաւեր կը փո- խեն ամէն տեսակ ձեռնարկի դէմ, որ երիտասարդութեան, նոր սերունդին ու շիտութեան և գիտակցութեան ազնիւ ու զե- ղեցիկ յառնումին առջեւ արի- բերան, նախաձեռնել, ազգեղ

երեւան անոնք, այդ յաւէտ կորուած, պտղած հոգիները : Երգը, երաժշտութիւնը, թատ- րոնը ազգին մէջ ընդհանրացնե- լէ, սիրցնելէ, ժողովրդակա- նացնելէ աւելի սիրուն և օգտա- կար գործունէութիւն կարելի՞ է երեւակայիլ, գէթ հայկական այն կեդրոններուն մէջ, ուր տաճիկ լուծին սարսափը շիկայ, լուսու- թեան խորշակին այրող կիզող ալիքները չն մոլեգնիւր, ուր գործելու, խօսելու, գրելու եր- շանիկ ազատութիւնը տրուած է միայնիւ : Արտասահմանի մեր հիմնական գրութեանէն հնարա- ւոր օգուտը չբաղելու աննեքելի, անքաւելի ապուշութիւնը այն մեղքերէն պիտի նկատուի մեր ապագայ սերունդներուն առջեւ, ինչ որ կը նկատուի այժմ քա- ռորդ գար առաջուան մեր ազ- գային գործիչներուն պահպանու- ղական -- ազգասէրի մեղապարտ ու ապարդիւն գործունէութիւնը :

Պէտք չէ թող տանք որ մեր յաջորդ սերունդները զմեզ թող, ապուշ, անգիտակից նկատուի իրաւունքը ունենան : Արտասահ- մանի ժամանակակից հայուն ճի- տէն պարտքերու ծանր տուրակ մը կ'ախուսուի :

Այդ բեռը մինչեւ իր տեղը հասցնելու ուժը պէտք է որ ու- նենայ մեր թիկունքը : Ուրեմն առաջնոր պիտի կո- խենք անցնելիք նորութեան շատ գոյատիւ յանցանքը ունեցող բո- լոր փրկարար և ուժգին ձեռնարկ- ներու գէժ կանգնող ամէն մութ հոգիները, անգիտակից ու շար էութիւնները :

առջեւ, բայց ամէնէն ստակարին առ չէ. ամէնէն քստմնելին այն է որ գտնուեցաւ լրագիր մը, «Ճաւ- րոս» անուն, -- ժամագրովայրը կարգ մը անորակելի սինլքորնե- րու, -- որ հայտնեց, քֆրեց, խոզացու երգին, երաժշտու- թեան գէժ :

Անկէց ի վեր հինգ տարին ան- ցաւ : հրապարակագրական այդ անլոր նախափորձը ալ գոյու- թիւն չունի : Բայց անցեալ գի- շերուն նուազահանդէսին թա- գերարահը մասամբ միայն լե- ցուն էր : Ես ի՞նչ հայեր գիտեմ որ երաժշտական ու հայ-թատե- րական երեկոյթէ մը նախամե- ծար կը համարեն իսկիշական օ- յի նպագութիւններ : մէյտանայի- նական զազիր խայտառակութիւն- ներ, և խնդալու սպուշ ու տգեղ բազմանքի մը գոհացումին հա- մար՝ կերթան այդ տեսակ բեմի մը առջեւ ցուցադրելու իրենց խենդ տպուշիկ նայուածքներն ու լայնաբայ բրանները :

Անոնք որ «Գողթան»-ի առու- ղին ներկայացման պտուելու ազնիւ փութկոտութիւնն ունե- ցած էին, հակառակ իրենց առ- ջեւ պարզուած արուեստագիտա- կան առաւել կամ նուազ թերու- թիւններուն, գերազանցապէս հաճելի և օգտակար ժամանցի մը վայելքին տպաւորութեանը տակ մեկնեցան : Այդ տեսակ զուտ, հարազատ հայկական մթնոլորտի մէջ՝ հայը մաքի, սրտի, հոգիի խօսող անուշ վայրկեաններ կապ- րի : Հայուն ցաւը, ողբը, տըր- տունը հոն կուլայ, խիղճն ու ծիծաղը հոն կը ցնծայ, սին ու վրէժը հոն կը գոռայ : Թունուելու ամփոփուելու է ուրեմն հայուն զգացումը, գիտակցութիւնը զար- թուցանող այս սքանչելի և հզօր նախաձեռնարկութեան շուրջը, ապտակահար զգեանելու անուշ կրօնաւումին, անշարժութեանը ձգտող ամէն շարժում, և այն ա- տեն պիտի տեսնենք թէ՛ միահա- ղույն ճիգի մը հրաշքին տակ ին- չե՞ր տեղի կուենան, ի՞նչ ար- գիւնքներ ձեռք կը բերուին :

«Գողթան»-ի քայլը գեղեցիկ է ու արգաւանդ, անիկա հայու- թեան բարոյական ու մտաւորա- կան զարթնումը, յասկանշող բար- բառուն ցոյցերէն մէկն է :

Ինչոր ինտելիկենք դասակար- գին պարտքն է անոր յառաջաց- մանը զարկ տալու աշխատիլ :

Եւ անոր բարի օրինակէն քա- ջալեբուած՝ արտասահմանի բո- լոր հայաշատ կեդրոնները պիտի փափարին ունենալ իրենց երա- ժշտական -- թատերական մար- մինները :

Ե. Ս.

ԱԶԳԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԸՆ- ԿԵՐՎԱՐԱՎՈՒԹԻՒՆ

(Թարգմանաբար)

ԻՆՆԱՅԻ ԴՆԵՆՏԻՔԻ

Այս յօդուածը թարգմանաբար ներ- կայացնելով մեր ժողովուրդի ընթերցող- ներուն, աւելորդ չեմ համարի եւ հակիրճ ճանօթութեամբ մը յօ- դուածի հեղինակը այս առթիւ ճանչ- ցնել մեր հասարակութեան, մանա- ւանդ մեր ընկերակցականօրէն մտա- ծող երիտասարդութեան :

Դաշինքի անգամ աւսարիական Ե- րեսփոխանական ժողովի, Լեհ ընկե- րա-նամկավարական կուսակցութեան ամենէն ակնաւոր ներկայացուցիչն է : Ան է որ խլեց լեհական կալուա- ծատիրութեան (Շլէսիսթի) ձեռքէն, լեհ աշխատաւոր դասերու զեկավա- րումը՝ քաղաքական ասպարէզի մէջ, եւ ոտեղծեց Գալիցիոյ Լեհական ըն- կերա-նամկավարական կուսակցու- թիւնը :

Դաշինքի հակառակ իր ընկերա- նամկավարական զաղափարներուն եւ քաղաքական կողմունքին, ազգայնա- կան զաղափարը ետանդուն կերպով պաշտպանելէ երբէք չի հրաժարի, ընդհակառակը զայն կը նկատէ իր- բու պատմական եւ ընկերական ա- զատ զարգացման անհրաժեշտ պայման մը :

Իսկ իբրեւ եռանդուն գործիչ եւ բանիմաց կաղմակերպող, կարող է ժօրէսի եւ Պէպէլի պէս սօցիալական մեծ վարիչներու կարգը դասուել :

— 0 —

Այս յօդուածի նիւթը որոշ շը- ջաններու մէջ վաղուց հնացած

ըլլալ կը թափ և շատերու ականջին հասարակ կը հնչէ :

Մարմանդ երբ Լեհացի մըն է այդ մասին գրողը :

Նախապէս գիտեն, որ ան իր հայրենիքի անկախութեան հասարակութի գրէ :

Ու այդ պարտի քաղաքակիրթ մարդկանց մէջ չուրոնց ձեռք բերուած և մոռացուած բան մը եղած ըլլար :

Այնուամենայնիւ այս հարցը բոլոր ազգերու ընկերաճամկա- փարակներէն (սոցիալ գէմոկ րատիա) մէջ առաջին շրջանէն է լուծուի : Մարդ երբեմն բնազ- օրաբար նոյն կակ, կըզգայ որ անոնք (բնիկը և արտաքինը) ներք) այս կէտին վրայ ըսելիք անոր բան ծրայտի ունենային, բայց մը, որ բուն թիւրման շրջանի կողմէն ընտրուած անուններն ու ձեւերը բոլորովին տարբեր իմաստաբան պարունակներով լեց- նէր :

Արտաքինը ճիշդ որ տառչ ընալից մը անէին երբ ծանօթ ազգային շտապով հիտադնե- րուհեա պատշաճ նախադուշուս թեամբ կը վարուին :

Այդպիսին արտաքինը և նիւ թեական հարստութիւն, ազգա- ին կըզգային ազգային առա- քինութիւն, շքեքան յոճակա ար- զէն երբեք գաստկարգւ ին իո- սուրբագրներ, իրենց անկախող փորձեր յայտնուելով, աղբի ա- նուամբ այնքան շատ թշնամա- կան ոտով տողորուած ուժեր յոգովորդի զէնք և լան, որ նորա- գոյն ազգայնականութիւնը կազ- մակերպուած ընկերա-առնկալա- րականներու շարքերուն մէջ յուզ- իբուածներ գործառնորդիա- նութեան գաստկարգւ ին գի-

տակցութեան ամենալաւակալ հա- կառակորդը կը ընկառուի :

Ազգային հերոսները, Լուի Նա- բուէն և Ռիտարը ընկերակա- րականներու ամենանշանակալ հա- կառակորդներն էին :

Իրենց ազգայնամոլութիւնը ա- մենագեղեցիկ, ազգային ազա- տութեան «ամենահանճարեղ» խօսքերով կսկսէր և կը վերջա- նար աշխատաւոր ժողովուրդը լու- ծի տակ դնելով, նուաճումով յանուն ազգային բարօրութեան : Ու երբ ընկերակարականները գոր- ծի վրայ էին ժողովուրդը ուժեղ և գիտակից ընելու համար, իր- բե հայրենակուրդի համայնք, իր- բե համաշխարհացիներ, հա- կառակութի առարկայ դարձան :

Ազգային պետութիւնը մեծ մասամբ դրամատիրական բանի կազմակերպութիւն մըն էր ամե- նէն առաջ կարծր, խեղճ աշխա- տող գաստկարգւ ին հանդէպ : Ու այդ արտասովոր երամակները, միակ ազգասէր կարծեցեալները, այսօր աւելի արգահատման քան համակրանք կը յարուցանեն :

Կը տեսնենք, ընկերա-առնկա- փարականները բաւական պատ- ճառներ ունին այդ ազգային հո- սանքները որոշ կասկածանքով գիտելու : Ազգայնութեան հարցը ամենէն առաջ կը յայտնուի մեզ իրբեւ անոր «ձեռք» : Ազգ- աղ- գայնութիւնը վանազանութիւն- ներ են, որոնք միաժամանակ մարդկային մտքի շատ մը երե- տոյթներուն և իրենց ներքոյն ու- թեան սահմանները կը ընշանակեն :

Որոշ զգացողութիւններ, բմ- բանութեան, հասկացողութիւններ կարող են միայն ազգային սահ- մաններու մէջ միասին զգացուիլ : միասին հասկցուիլ : Ազգի մը բա-

նաստեղծներու, նկարիչներու, գերասաններու, մանուաճար ա- տեստագէտներու կէսէն աւելին իրմէ դուրս կարող է բնաւ եր- բէք արդար գնահատուիլ չը գտնել :

Անոնք կը գրեն ու կը զատեն միայն իրենց ազգի կամ անոր քանի մը գաստկարգներուն հա- մար : Անհատի մը բարոյական, քաղաքական, անտեսական կեան- քը ազգային սահմաններու մէջ կը գտնէ իր սովորական ամփո- փումը, ոմանք իրենց բախանե- րով կարող են մինչեւ մարդկու- թեան սահմանները թեւակոխել :

Ազգը կը կազմէ, նման մթնո- լորտային ճնշման, բարոյական յարազդեցիկ, ուժգին ճշշում մը, առանց որուն անհատը կայտա- տուէր և բարոյապէս կը փճանար :

Քուր ծրագրիւնը, գիտաւո- րութիւնները, ցանկութիւնները անգիտակցաբար ազգային սահ- մաններու համեմատ և ազգային ճնշման տակ կը կուտին ու կը հոշտուին, և համաշխարհակա- նութիւնը արդէս ազգային յա- կութեան նուազութիւն հայււ- քանի մը անհատներու քով գո- յու թիւն ունի :

Յաճախ ինքզինքնին համաշ- փարհային ցոյց կուտան այնպի- սի անձեր, որոնք ուղիղ ամենէն աւելի ազգային ամենատարա- յա- տիլ յատկանիշ գիծերը իրենց վրայ կը միացնեն :

Ազգայնութիւնը պատմական զատ մըն է, ընտանեկան, սոհմա- յին, ցեղական հին պատեր կը միանան աւելի բարձր համայնա- կան միութիւն մը կազմելով, որը վտանգներու և վիշտի ու հանուր պատմութեան բովին մէջ որոնք իրաքանչիւր անձամին հաւասա-

րապէս սպառնական էին, կանխ և կը զօրանայ :

Մարմնական ընդհանրութիւնը այսօր հոգեկան միութեան մը կը յանգի : Միլիտարիստ հոգեկա- րու և արամադրութիւններու հա- մադրութիւնը պատմութեան ըն- թեակներն մէջ միշտ գէպի աւելի բարձր և ճշգրիտ արտաշայտու- թեան մը կը ճգնի :

Բարձրագոյն արուեստը ազգա- յին ոգու ամենաթափու յոյզե- րուն իսպարկութեանը և ըմբ- նումին մէջ ինքզինքը կը փորձե- ցորնար ամեն առաջ : որը հայր սովորութիւններով կը յայտնուի նաև անոնց մէջ, որ օտար ծա- գուր ունին :

Տեւաթափ Գլուկա

ՅԻՇԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

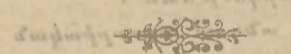
(Այլաբանութիւն)

Շար. Ասիտոյ րիւսեն

Դատապարտագրոյն մէջ Սուրեն կը ներկայացուէր իր բնական իրա- յազող և զիգանող անձ :

Ուսումն. խորհուրդը ճշդու հա- մար ինչեալ գոտապարտութիւնը Ա. գնացող կարեւոր պաշտօնէի մը իրա- ւաստութիւն կը տա զիճեալ խոյր- ներու վրայ քննութիւն բանադ- կարագրութիւն մը ընել : Նու- լի կը հոգեւ կուգայ, տեսնելով ու- տեցիչներու մեծամասնութեան Սու- րենը հեռացնելու մասին ունեցած ներհամաճանութիւնը, գործը ա- րագրէն վերջացնելու թաղանքով անոնց կողմը կը հակուի, առանց փնտել փոքրեկութեան սեսա- կէտը և պատճառ, հետեւեալ պոփի պարագան ցոյց կը տայ այն անձին բանած զիրքն ու ինչորններու մասին կազմած համոզումը : Երբ իրեն կը հարցուի թէ ինչ պարագաներու

ԱՐԻՒՆԱՐԱՐԱՒՍ

(Հայ Թեոլոգիկական Վերականգնողական Կազմակերպութեան Վերականգնողական Կազմակերպութեան Կողմէն)

Փառք Աստուծոյ, փառքը իր ա- նունիւնէն բացալանեց Սրբինարքուն- քաղաքաբան կրօնական Չեղմտան- դութեամբ երբ նեխա փուս ։ վեր- ջապէն փառքս ին հասալ... Ու գառ նալով իր ընկերաց հրատալեց :

Արքին չառա ինչ մը վառե որ աքը լալով կասարթ ինչ որ կու- գեմ :

Արքին մօտակայ փառացի մէջ խիստ առ ինտ շաքուտ արցակներէն մարկ մը զուրա քաչելով կը վառե ու լալով արքներ կը լուսաւորե անով որով կը լուսաւորուի ամբողջ բողոք ու ամեն ինչ իր ամբողջութեամբ կը պայտալի :

Այլապէս Ալլա... ու չեմ կրնար գիտնար, միջնամբ ճուշտ մը ար- ձակեց կի միջնամբնին մայր երբ Արքինարքուն անտրոպ լեմբը ու իր վեկելարե ։ ուր նչ փառեց ։ Ալ վը-

տանգ եղաւ որ չը բերի գիտուս Աս- տուած իմ... զուն ազատէ զիս այս անօրէնին ձեռքէն... ազատէ... :

—Սուս... սատկիւնք շատուկ... հե- մա քեզ ար... :

—Եղանագործ կեալուր, պատա- խանեց ժոռատ շատուկը յիմարական տոժիւնով, աստուածէ ալ չես վախ- նար, ձեռքիդ չորնան ելիէ այդպէս չարագործութիւն մը բնեւ... :

Արքինարքուն արտասովոր կատաղութիւնն : Ենչեղանակ աչքերը կասկարթի գարձան վրէժխնդրութեան հրաչելի կալիակներու մարկատեն լանկալա- տուամով ։ Դաճիճի մը պէս դէմքը փո- խուեցաւ ։ Մարմնաթունդ ջղաքրգ- աութիւն մը զարն խելայեղեց կան- խամտածուած անվտարելի խորհուր- զին գործադրուելիք ոճրագործ լալց սրբազան վճահանութեանը հանդէպ, ու վազրի թեթեւ ոտիւնով վրայ խոյսցաւ ու անաչաս հարուած սու- ու անոր անարեւն, ճղաձ ձեռուի շնչափողին կուշտուկուան ու հան- դատացած խուլ ձայն մը հանկուզ ար- իւնքամու վերապատ սրտի խորէն :

—Գու արքներ ալ հայալ է ինձ զտամած կելիկ... :

Տուտայտանքի կղեմկի լալհատալ մը քաչեց կրակատար ու լեղապատար գիտակցաւ իսկոյն ու յորայա՛ մատ ւրները ամբողջ խոլամ արիւնը- ու այ վէրքի սպիտեպուս մէջ լալիւն գետիւր փոռեցաւ զարհուրելի, դի- տային արսաթի ձգելով ամբողջ բա- կին վրայ ։ Փոքրիկ լանձեր, որ աւ- սարանին աճեցի լանէն աճարկաձ իրենց մօրը վիզերը փոթիլուած էին աղաւսովութեան համար, խլացուցիչ վայնաստեղծ սիթեն ամբողջ բողոք անտարժ գործեկրով տակնուվրա- յել երբ իրենց աչքերով տեսնուի իր- ենց մեծ մօր որդալի սատակումը ։ Ասոնց նաև հետեւեցան մայրերը զտոն սրտասուներէրով ։ Այն ատեն Արքինարքուն ալ չը գլմացաւ, սուրը պատեալը իրենց, երբ տեսաւ իր քոյրերուն մեղալուի պղտորութիւնը ու մօտեցաւ անոնց ։

—Ալ մի լաք ըրջերես, ըսաւ սրբ- տայոյզ խոլվեբ քլիսած փղձկած ձայ- նով մը, ես ձեր եղբայրն եմ, Սեղ- րալը, ձիվանին սղան, գոր ասա- ուած պահեց որ մեղամ ձեր աչքին արցուկը սրելու... ու ճնողական նախատիւքը սրբագործե... իսլա- մական անարգ արտաք մեր վրայէն

վերցնելու... Ու աւելցոց պատույ նախանա- խնդրութեան պտակաւանքով ։

—Եւ ասոր համար սպաննելի թէք- կիւղը... ինքզինքս զրկելի հովա- կան երանաւեա կենցաղէն, ընդլուծ յայտաարթելի իտըքին զէմ ատա- նակներու արիւնը խմելի, լեոնիք ձորեր ու ծովը ճեղքեցի անոյալ մե- չեւ կի մի շկէրաւար զարկի ու հոս հասայ, իղձերուս մէկ հանգրուան... վիշտականապէս իմ վրայէս սրելու նախատիւքը անհանդուրժելի արտա- թ... աւալ... միայն կարող է վեր- նախանապէս ձեր մահուան զատա- սանով ։

Հոս սիրտը փրկեսուեցաւ ու ան- յարող եղաւ շարունակել ։ Ասոնքին անգամ ըլլալով անոր անագորոյն աչ- քերը արտասուեցին զառնուիլ ու ներքին փոթորկոյ յուզումներու ու խռովներու փոռումէն զղացուած սկսաւ հեկեկալ իր արիւնառո սրտի խորէն ։ Անոր հոգեկան գրութիւնը անոյի համեմատութիւններ առած էր ու ծանրակշիռ սագնապներու զալ- ջախուսին տակ կը գտնուէր ։ Այս աստիճան անգամն էր որ ոճիւրն ա- ջեւ կը զարնուէր ։ մարմնոյն

տակ խորհրայ և զեղծանող եղած է Սուրեն կը պատասխանէ...

բողոքողները իրենք կը զոհուիմք կը զոհուիմք...

Այս կողմէն անկեղծորէն առաջ Սուրեն անկեղծորէն...

Թիւնը զոհագրած էր, Հազիւ մի քիչ սփոսանք սփար գտնէր...

Երբաստարդ ուսուցիչը, այս այլ բող մտածումներն էլ մէջ մտորումն կը...

Սակայն ինք հոն մտաբեր էր ու Սուրեն մինչ հիմակ իրեն դէմ մղուած կեղծոտ...

տպագոյ մեծ վտանգէ մը: Սը Մինա պատուելին յաջողուած էր...

Երբտասարդները իրենց երկար տարիներու փորձառուած համոզումներու...

նա պատուելին պահել-որը սոր թիփ մը կը ներկայացնէր...

Հրակիրուդ (Գաղտնիկ)

ՊԱՐՏՈՅ ԲԱՐՁՐԱՆ ՅԱՆՁՆԱՊՈՂՈՎ ՊՈՒՐԿԱՅՈՎ

Պարկազի պարտուց բարձրան Յանձնաժողովը ներկայիս կը...

Պարկազի պարտուց բարձրան Յանձնաժողովը ներկայիս կը...

բերուն երկատրի, սեւ շեղումը սար ստիպարկու գործարարու կը...

Այս կողմէն անկեղծորէն առաջ Սուրեն անկեղծորէն...

խելոյն պատանը դրա սուրբ ու աւար փոխարէն քայնարանն...

Արիւնարուան աչքերը վեր բարձրացոց այն ատեն ու Աստուծոյ փառք...

Փամանակ է Սեդրակ, նկատեց Արիին աչքի առաջ...

Պարզ և միջոցիբ:

Գաղտնիք:

Ուրեմն քալելը հիմա կուսա-

սեն մեզ:

Արիին առանց ուր է ճանչլին մը հանկու, դուր յարցաւ ու դուրս ելաւ:

Ու ճովափը առնող ճարտան ձեռք առին երկու ընկերները...

Լոկսօն Սարուդ

Վերջ

սալով որ բարեսէր ազգայինք, իրենց նուէրներովը պիտի քաջալերեն այս կրթասէր ձեռնարկը ու այսպէսով շնորհապարտ պիտի թողուն Պուրկաղի հայութիւնը և մանաւանդ ազգատիկ երկսեռ ուսանող մանկութիւնը։

Ի դիմաց պարտուց բարձման Եանձնաժողովոյ Առեւտրային Առնեապետ Կ. Թորիկեան Մարտիկ Մըմբան Պուրկաղ 10 սեպտ. 1902

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Վառնայի հայ երկսեռ երգեցիկ «Գոռութան» խումբը անցեալ շաբաթ օրը տուաւ առաջին քօնսէրը։ Ձը նայելով որ երգեցիկը բավական պակասութիւններ ունէր, այնուամենայնիւ պապազային լաւ և գնահատելի խումբ մը ըլլալու մեծ յոյսերը կուտայ։ Հաւատացած ենք որ պ. Ամիրխանեան, խմբին ուսուցիչը, միւս անգամին աւելի մեծ բարոյական և երաժշտական հաճոյք մը պիտի պատճառէ Վառնայի հայ հասարակութեան։

— Թիւրքի հայ մասնաւոր վարժարանին վարչութիւնը իր ծրագրի մասին բացատրութիւն մը հրատարակած է, որմէ կը հասկցուի թէ դպրոցը կը վարուի հայ մանկուոյն օգտակար ուղղութեամբ մը, ու օտարաքաղաքացիներն ալ կրնան իրենց զաւակները զրկել հոն։ Միւս անգամ կը հրատարակենք այդ բացատրութիւնը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թ Ո Ւ Ր Ք Ի Ա

Պօլսէն կը հեռագրին որ թուրք զինուորները պաշարած են այն հայ քաղաքները, ուսկէ ապստամբութիւն ծագելու վախը կայ։ Բաղձաթիւ ձերբակալութիւններ տեղի կունենան։

Օրմանեան պատրիարքը միշտ սպառնական նամակներ կրնգունի կըսուի որ Մակեդոնիոյ մէջ ապստամբութիւն ծագելուն պէս հայերն ալ ոտքի պիտի կանգնին։ Մուշի և Սաուունի գաւառները պատերազմական վիճակի մէջ յայտարարուած են։ Հայերը իրենց տեղերէն շարժիլ չեն կրնար։ Հայ ժողովուրդը միշտ վախի մէջ է։ Լուր կայ որ յեղափոխական մարմիններէն մին Օրմանեանը մահուան դատապարտած է։ Բ. Գուրը Պատրիարքէն կը պահանջէ որ ան հերքէ Երբ...

պական թերթերու մէջ տպագրուած լուրերը որոնցով կիմացուի թէ 9 96 էն յետոյ շատ մը հայ եկեղեցիներ մշկիթի վերածուած են։

— Գէլկրատէն Աւստրիական թերթի մը կը հեռագրեն որ Ալպանացիներու պետ Մուսթաֆա Յէրատ Աշիկ 1000 զինուած Յուպանացիներով մօտեցեր է Միթրօփիցայի և կ'սպառնայ սմբողջ քաղաքը այրել թէ իր սրբին ազատ չարձակուի, որ բանտարկուած է Իւսկիւպի մէջ։

Ուրիշ տեղ մը թուրք զինուորներու և Ալպանացիներու միջեւ մեծ ընդհարում մը տեղի ունեցեր է։ Ուրիշ հեռագրի մը կը հաղորդէ որ բոլոր Ռէտիֆները զէնքի կանչուած են. ամեն օր մեծ քանակութեամբ զօրք կը լցուի Սելանիքի մէջ։

Մակեդոնիոյ մէջ ալ մեծ ընդհարումներ տեղի ունեցեր են պուլկար հրոսախմբերու և թուրքերու միջեւ։ Կրսեն որ թուրք զօրախումբ մը բոլորովին պարտուեր է Մակեդոնացիներէ։

Ռ Ո Ւ Ա Ւ Ա

Անգլիական թերթերը հաղորդեցին որ Չարին վերջին ճամբորդութեան միջոցին անոր կեանքի դէմ անյաջող գաւադրութիւն մը տեղի ունեցեր է։

— Ռուսիոյ և Չինաստանի միջեւ Թիւրքի մասին դաշնագրի մը կնքուել է։

Այդ դաշնագրով Թիւրքի Ռուսիոյ պիտի յանձնուի որու փոխարէն Ռուսիա կերաշխաւորէ Չինաստանի ամբողջութիւնը։

— Բիւթէրի գործակալութիւնը կը հաղորդէ որ Ռուսիա խոստացած ժամանակին պաշտօնագէս Չինաստանի յանձներ է Եանքուայն—Նիւզուանք երկաթուղիի գիծը։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Ռումանիոյ կառավարութիւնը սկսեր է արդելք հանդիսանալ հրէական գաղթումին. անցեալներ հարկը հոգիի շարի հրէաներ որոնք իրենց ունեցած շունեցածը ծախած և մինչեւ ԱՅԲՐիկա տոմակ գնած էին Պուքըշտի երկաթուղիի կայարանէն ևտ քարձուցուել են. այդ արդիւրը արդիւնքն է ամերիկեան և անգլիական կառավարութեանց միջամտութեան։ Բայց հրէաները ճնշող օրէնքներուն փոփոխութեան մասին լուր չի կայ գեա։

ԹՐԱՆՍՎԱՍԱ

Ամերիկացի հարուստ մը 300,000 ֆրանք զրկեր է Պօթազօրավարին ի նպաստ պօթրներու։ Պօթա յայտարարած է սր այդ գումարը ամբողջովին բարեգործական նպատակի պիտի ծառայէ։

— Մաս մը պօթրներ կուզեն Մատազօրար գաղթել. Արդէն մարդիկ գացած են գաղթավայրը ռումանաւորելու համար։

Ն Ա Յ Ր Ե Ն Ի Ք

Ազգային և քաղաքակրթական Նարաթարթի կը հրատարակուի շաբաթը մի անգամ Պօթընի մէջ Բոսնիցիին է արտասահմանի համար տարեկան 10 ֆրանք։ Գիծը հեռուալ հասցէով 64 Էստէս Սոր. Պօրոս Մաս (Ի. Ս. Ա.)

ԿԱՐԱՐԱՐԱՐՈՒՄԻՆ «ԲԱՏԻ» Վառնայիցա «Շիպէնքա» կը կազմուի խնամքով ամեն տեսակ զիբեր, տեղակներ ու վաճառականական տոմարներ. Յանձնարարութիւններ կընդունուին և կը կատարուին շուտով։ Աշակերտներու և աշակերտուհիներու համար մասնաւոր դեղը։ Թ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

«ԲԱԲԿԷՆ ՍԻՆԻՒ» ընթերցարանի մէջ կը ծախուի Ասոմ Եարճանեանի յիւլյազնօրէնք ի նպաստ Հայ Ուսանողական Միութեան, Գիծն է 1 լէֆ արծաթ։

Անիծեալ ՊԱՆԴՈՒԿ Գերազանցապէս հետաքրքրաշարժ Ամէն դասակարգի գիւրամտչելի ըլլալու համար՝ գիրքը երկու մասով երեսուն պիտի ելլայ (մէկ հատորի մէջ) և ամբողջութիւնը 52-54 թերթերէ պիտի բաղկանայ։ Իւրաքանչիւր մասին բաժանորդագրին է Վառնայի համար 1.25. ուրիշ քաղաքներու և արտասահմանի 1.50. Իսկ ամբողջութեանը բաժանագրին է Վառնայի համար 2.50. և Վառնայէ դուրս 3 ֆր. ձեռքէ առնողները պիտի վճարեն առաջուան պէս՝ 8 երեսնոց պրակին՝ 5 սանթիմ։

Ամէն քաղաքները և կամ գիւղերը ուր մէկէ աւելի բաժանորդ ունինք, միայն մէկ հասցէի ամէն շաբաթ երկու պրակը մէկ ծրարով պիտի զրկուի, իսկ առանձին բաժանորդի պրակները 6 հատը մէկ ծրարով պիտի զրկուի. փոսթի ծախքը հրատարակչին վրայ է. Փափաքողները պէտք է դիմեն հետեւեալ հասցէին՝

Onnik Parseghian Imprimerie Orientale, Varna Գրակի փոխարէն Ասամիպրօզլ ալ կընդունուի։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՐԺՈՒՄԻ ԲԱԺՆԵԳԻՆԵՐ ՈՒՏՈՂ ԲԱԺԱՆՈՐԵՆԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՍԷՉ

Կիւլպէնկ Թօսուենեան-Չակազիկ Միլօչեան—Աղէքսանդրիա Ս. Պօտուրեան—Աղէքսանդրիա Մ. Լէօն—Աղէքսանդրիա Երուանդ Փափազեան—Գահրէ Խ. Կարնպօլթեան Գահրէ Ծայտարարելով բաժնեգին ուսողներու երկրորդ ցանկը, կառաջարկենք մեր միւս բաժանորդներուն որ շտապեն իրենց պարտքերը վճարել։

ԱԶԳ

Ազգային վարժարանի մը մէջ երեք տարի պաշտօնավարած և բարձր պաշտօնավարութեան համար վկայական ունեցող վարժուհի մը պատրաստ է պաշտօն վարել 600-700 ֆրանք տարեթոշակով։ Պէտք ունեցողները կրնան գիւրի խմբագրութեանս։ — Սիւրիւնի վարժարաններու համար ուսուցիչ մը պէտք է։

ԱՆՈՒՇԱՒԱՆ

ՀԱՅԻ ՀԱՍԱՐ

Կամ Ա Ա Ջ Կ Ա Ն Մ Ը Յ Ի Շ Ս Ա Կ Ա Ր Ա Ն Ը Վէպ մը իրական կեանքէ Մամլոյ տակ

Այս վէպը որ կը պարունակէ իր մէջ տեղական կեանքէ զանազան պատկերներ. հրատարակութեան նախնական է հեղինակին կողմէն և սիրով պիտի ընդունուին բաժանորդները հրատարակութեան դիրքութիւնը ընձայունելու համար։ Բաժնեգրին է 4 ֆրանք. քոսթի ծախքը հրատարակչին վրայ։ Տպագրութիւնը աւարտուելէ զըրբէրը կը յանձնուին բաժանորդներուն, Գոյնալիք հատորը ամբողջովին կը նուիրուի «Հայկական Կարմիր Սաշ» ընկերութեան։ Բաժանորդագրութեան համար գիծ մը հետեւեալ հասցէին։ Մուրաւ Երանոսեան (Պուրկաղի) ՎԱՌՆԱ ՍՄԲԱԳՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ «ՆԱՐԺՈՒՄ» ի

Կը տպագրուին ամէն լեզուէ յայտնում, հասցէտոմս, նամակազրկի, հարեհական հրաւրադիր, մահազգ։ Գիծները յոյժ գիւրամատչելի։ Ուրիշ քաղաքներէ եկած յանձնարարութիւններ ճշդութեամբ և փութով կը կատարուին։

ՅԱՆՉՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԱՆԻԿ

Отговорникъ Мурадъ-Ераносянъ Печатница „Възможность“ Варна.